

תשורה

משמחת הנישואין של

יעקב אייזיק חיים וחסנה שיחיו

צ״טאג

י"ח טבת ה'תשפ"ו

קאפענהאגער, דענמארק

ב"ה.

פתח דבר

לזכרון טוב, ליום כלולת החתן הרה"ת **יעקב אייזיק חיים** שי' עם ב"ג הכלה המהוללה מ'**חנה** תחיל',

ועל יסוד ההנהגה בעת חתונת כ"ק אדמו"ר עם הרבנית הצדקנית נ"ע, ביום הבהיר י"ד כסלו תרפ"ט –

הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה זו:

(א) **מכתבים** למשפחת החתן ולמשפחת הכלה.

(ב) **"יומן המשב"ק"** מחודש שבט שנת תשכ"ג ותשכ"ד.

כהנ"ל הוקלד ונערך ע"י הרה"ת **חיים ישראל** שי' **הכהן שפערלין** והרה"ת **שמואל** שי' **באטלער** גיסו של הכלה; אותם הפקיד הרה"ת **מאיר הארליג** ע"ה – ויבלח"ט בנו השליח הרה"ת **יהושע** שי' – על אוסף היומנים שלו, ולימד אותם בדיוק איך רשם לעצמו את פרטי היומן, והדריכם איזה פרטים ראויים להדפיס ולפרסם ברבים.

(ג) **מכתבי הרב יוסף הכהן ראדאל ע"ה**, סב הכלה – לידידו הרב **משה פנחס הכהן כ"ץ** ע"ה, מעת שהותו בישיבת תומכי תמימים בוילנא.

תודתנו לאברכים הרה"ת **יוסף** (בהר"ש) שי' **הכהן כ"ץ** וש"ב הרה"ת **יוסף** (בהרשד"ב) שי' **הכהן ראדאל** על העזר בסידור ועריכת אוצר בלום זה. כהנ"ל הוכן לדפוס ע"י הרה"ת **מנחם מענדל** (בהרלוי"צ) שי' **מונדשיין**.

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע... קול ששון וקול שמחה" האמת, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", בהתגלות כ"ק אדמו"ר, תיכף ומיד ממש!

משפחת לעווענטאל

משפחת צייטאג

י"ח טבת, ה'תשפ"ו

קאפענהאגן, דענמארק

התשורה שחולקה בעת חתונת כ"ק אדמו"ר

७४३ न

שלום וברכה

[illegible]

קטגוריה: זקנה

ישיבה - תומכי-תמיזי (זלדא-וועט)
ג. י. כול תרפ"ט, ווארטא

[illegible]

אניבי מן אשף לא שאלתי ובקשתי לעזר מוח שהיה בלבו הטט להעביר על אמונתו בלאחר כל העבר על וכן
להיות מן הטעם ובהקט שחיה ברבים מהעבר מן אחרת קודם יהיה הפך לעשות זאת אע"פ ואפ"ן
הלא כ"אן לא יוצא ממנו צריכה הן ובקבט מחלוקת לט אשר חוב הצדוק והמלאות הן מחלוקת לט
הרחיק צדק מן ונענן בטחוס טרבו אל האועט יתקו המורכ ויהיו ארבע אע"פ ולא טלית
אחרי נען הן קרבת ואמר שלט אפ"פ כולם בברטק דט וטובתו מלכת אורגון

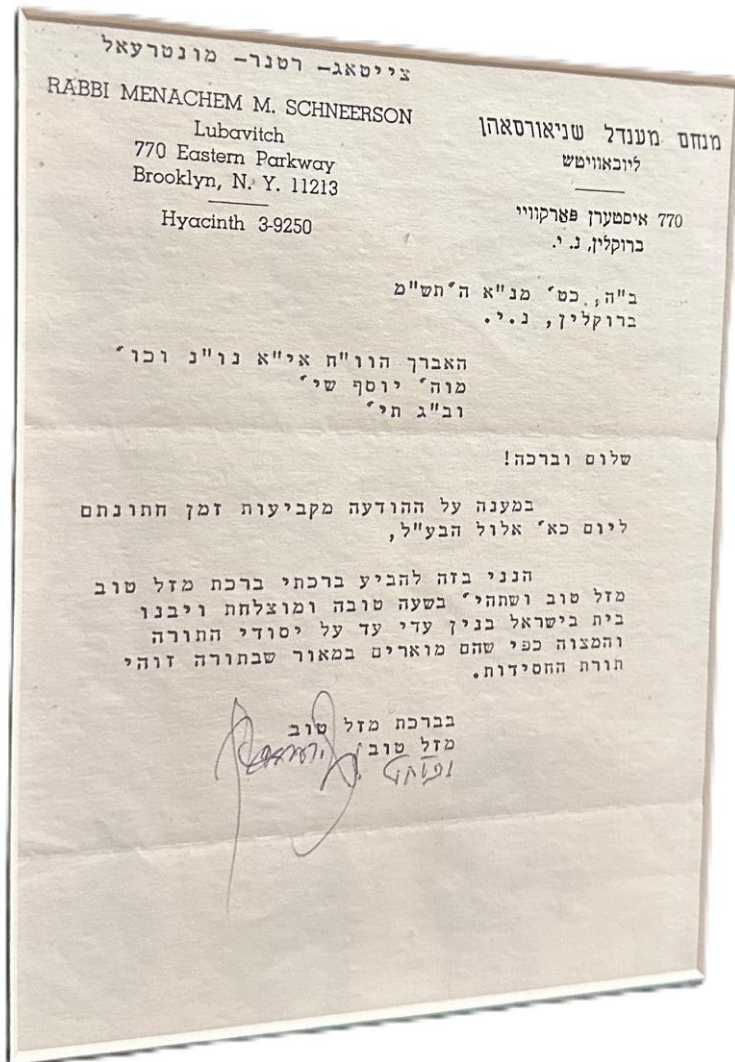
המכתב הזה והמכתב (בלח"ק) מעבר לדף. הוא תמונת הדורות קדש. נוף כתב יד קדשו של דוד בן יוסף אאמוריר. ארמוריר אבנו הראשון.
רבינו הגדול ועוקלחיה נפגים וייע.

מנחם מנחם מנחם
מנחם מנחם מנחם

ט' ב' א' ט'

אניבי מן אשף
לא שאלתי ובקשתי
לעזר מוח שהיה
בלבו הטט להעביר
על אמונתו בלאחר
כל העבר על וכן
להיות מן הטעם
ובהקט שחיה
ברבים מהעבר
מן אחרת קודם
יהיה הפך לעשות
זאת אע"פ ואפ"ן
הלא כ"אן לא יוצא
ממנו צריכה הן
ובקבט מחלוקת
לט אשר חוב הצדוק
והמלאות הן
מחלוקת לט
הרחיק צדק מן
ונענן בטחוס
טרבו אל האועט
יתקו המורכ
ויהיו ארבע
אע"פ ולא טלית
אחרי נען הן
קרבת ואמר
שלט אפ"פ
כולם בברטק
דט וטובתו
מלכת אורגון

מכתב לחתונת הורי החתן

בברכת מזל טוב מזל טוב ומוח"ט חתי"ק

ציטאג - אטאוו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בי"ה, י"ב מ"ח תשמ"ז

ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נוי"נ עוסקים בצ"צ וכו'
מוה' יוסף שי'
וזוג' מרת דבורה תי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת הדו"ח ומכ' בקשת ברכה פ"ב
ות"ח ,

ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

בברכה להצלחה בהפצת היהדות
ובכל עניניהם ז"ל
וה' יגדל ויגדל

בקשות... יקראו

בברכה להצלחה בהפצת היהדות ובכל עניניהם ומתוך שמחה וט"ל חת"ק

סִיטאַג - אטאווּ

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn, N. Y. 11213

493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ.י.

בי"ה, ב' דחנוכה תשמ"ז

ברוקלין, נ.י.

הווי"ח אי"א כו"ב עוסק בצ"צ כו'
מוה' יוסף שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב
ונקרא שמה בישראל בלומה חנה תי',

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות יז' א) נשים
במאי זכ"ין באקרוי' כו' באתנוי' כו' ונטרו' כו'.

בברכת מזל טוב

מכתב לסב הכלה הרב נפתלי חיים הלוי לעווענטאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ימי אלול, ה'תשס"א
שנת הקהל.
ברוקלין, נ.י.

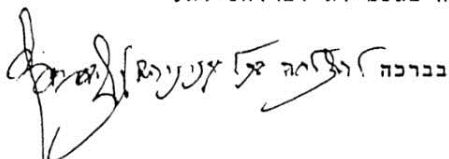
הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה נפתלי חיים שי'
וזוג' תי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת המכ" והחוברות וכו', ות"ח.
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל

ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי,

להסולכל אשר לזק ברכת כתיבה וחתימה טובה

לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה של עניינהם

נ.ב.

אף שאין זה מקצועי, בכ"ז אעיר שהמאמרים שלה
עושים רושם חזק וכו',

ובודאי-שכשידפיסו-עוד יתחזק הרושם. והשם
יצליחה לקיים גם בזה, כל מעשיך יהיו לשם שמים,
לדוגמא-שליטת הנפש ומנוחתה (ע"י חיים מתאימים
לתכונות ודרישת הנפש) אפילו על צורת האותיות
הנכתבות באצבעי היד דהגוף.

בברכה להצלחה בכל ענייניהם חתי"ק

.. ובודאי - שכשידפיסום - עוד יתחזק הרושם. והשם יצליחה לקיים גם בזה "כל מעשיך
יהיו לשם שמים", לדוגמא - שליטת הנפש ומנוחתה (ע"י חיים מתאימים לתכונות

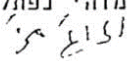
ודרישת הנפש) אפילו על צורת האותיות הנכתבות באצבעי היד דהגוף.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ימי חנוכה ה'תשמ"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצי"צ וכו'
מוה' נפתלי חיים שי' הלוי

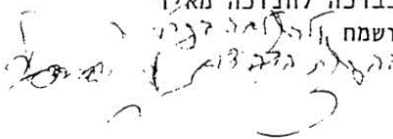
שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכ' וכו'
ודבר בעתו-

בימי חנוכה - דענינס מוסיף והולך ואור,
ובמיוחד אשר השנה שנת "הקהל" ושנת תשמ"ח,
רמז אבל גלוי - לשמחה גלוי של עצמו (תשמח)
ולשמח את האנשים הנשים והטף שיכול להגיע אליהם
(תשמח)

ולהמשיך זה בכל ימות השנה.

הפ"נ שמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בברכה לחנוכה מאיר
ושמח

זווג' תי'

בברכה לחנוכה מאיר ושמח ולהצלחה בפרט בהפצת היהדות התי"ק

מכתבים לחתונת זקני הכלה הרב יוסף הכהן ראדאל

RABBI I. SCHNEERSOHN

OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY

BROOKLYN, N. Y.

SLUCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ב"ה, י"ב סיון, תש"ב
ברוקלין

ידידי התלמיד החשוב
והכי נעלה ור"ח אי"א
מרה יוסף שי"א.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו שהחליטו
להגביל זמן קטנה למז"ס ליום א'הבע"ל
ס"ו לחזש זה, טוב הדבר, והנני בזה לברכם
בברכת מז"ס שתי"בגדא שבא בגשמיות
וברוחניות, ובדבר הגבלת מועד חגיגת
החתונה למז"ס, הנה בעז"י יבחרו לקבוע
בחדש אלול הבע"ל למז"ס בגשמיות
וברוחניות.

הדו"ש ומברכו

RABBI I. SCHNEERSOHN

OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY

BROOKLYN, N. Y.

SLUCUM 6-2919

אמין

ב"ה, ה'אלול, תש"ב

ברוקלין

ידידי התלמיד החשוב והנעלה,
הרב ור"ח אי"א מרה"ר יוסף
שי"א.

שלום וברכה!

במענה על מכתבו המבשר בשורת יום
כלולתו עם ב"ג תחי"למז"ס, הנני בזה לברכו
בברכת מז"ס, מזל-טוב! יתן השי"ת שתי"בבשה
טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל על יסודות
התורה והמצוה ומאשרים יהיו כל ימיהם
בגשמיות וברוחניות.

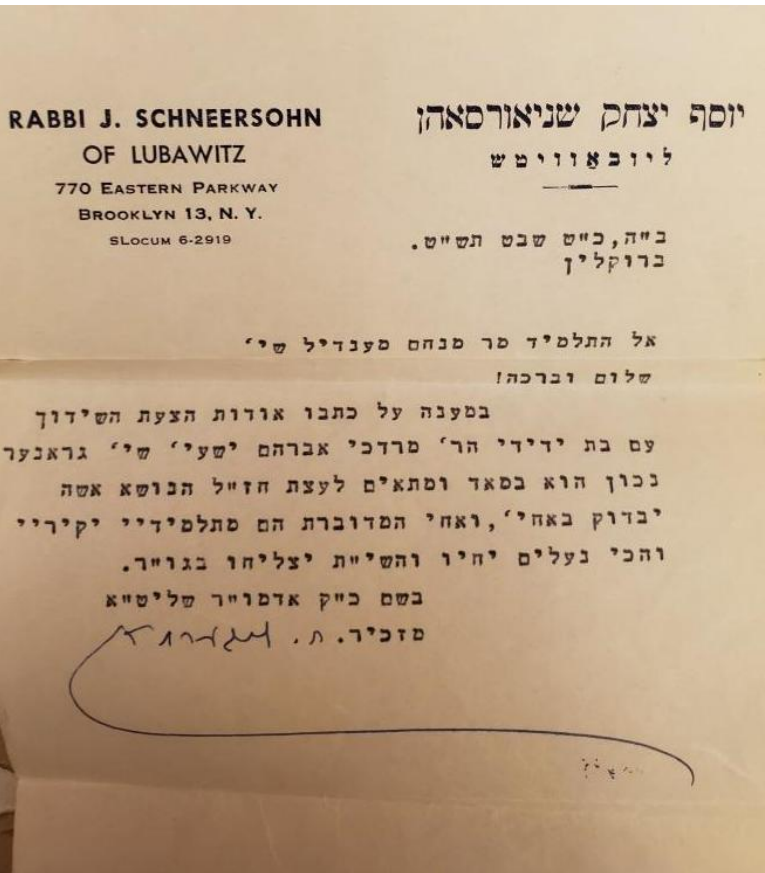
הדו"ש ומברכם

הרבי בחתונת אבי זקנתו של הכלה הרב מנחם מענדל בוימוגארטן

י"ט אלול תש"ט

מכתבי אדמו"ר מהוריי"צ לחתונת זקני הכלה הרב מנחם מענדל ומרת שרה נחמה בוימגארטן

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליום א' וי"ט

ב"ה, י"ט אלול חש"ט
ברוקלין.

אל התלמיד החשוב מו"ה מנחם מענדיל שי'
זב"ג הכבודה מרת שרה נחמה תחי'

שלום וברכה!

ליום הגיגת כלולתם, הנני בזה
לברכם בברכת מז"ט, מז"ט יתן השי"ת שפתי'
החתונה בשעה טובה ומוצלחת ויסתדרו בסדר
חיים טובים ומאושרים בפרנסה טובה בהרחבה
מתוך קביעות עתים לחורה והנהגה בדרכי
החסידות והחסידים.

המברכם

בשם ה' ובכוחו

י"ט
ח

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליום באוויטש

ב"ה, י"ט (כסלו) תש"ט
ברוקלין.

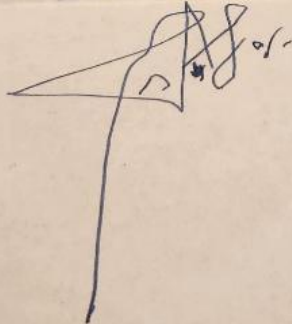
ידידי הנכבד ה"ח א"י א"ה מוה"ר
מרדכי אברהם ישעי' ש"ס
וזוגתו הכבודה מרת מנוחה רחל תתי'

שלום וברכה!

ליום חגיגת כלולת בתם הכבודה
מרת שרה נחמה תתי' עם ב"ג תלמידי החשוב
מו"ה מנחם מענדיל ש"ס, הנני בזה לברכם בברכת
מו"ט, מז"ט יתן השי"ת ותהי' החתונה בשעה טובה
ומוצלחת ויסתדרו בסדר חיים טובים ומאושרים
בפרנסה טובה בהרחבה וידידי וזוגתו תתי' יקבלו
מהם ומשאר ילידיהם וב"ב יחיו רוב נחת בגשם
וברוח.

ידידו הדו"ש ומברכם בל אק

בגמ' חסידות אגודת ישראל

מכתבים לסב הכלה הרב מרדכי אברהם ישעי' גראנער

מכתב בגוכת"ק אדמו"ר הר"י צ',
הזמנה לחתונת בתו מרת שיינא הי"ד

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש.

כ"ה

יב"ב' תשנ"ב ה'תשנ"ב ז"ה ימיה
מרה' מרגל' חגג'ה, ימיה י"ה

מרה' זב' ע' פ' הסוד אסר ג'ה'ת וכחמ'ה הג'ה'
זיב'ת בנפ'ה' בת' ה'ה'ת ה'ה'ה'ה' א' ש'ינ'ה'ת ע'ס' כ"ה
ה'ה'ת ש' ה'ה'ה'ת ח' א'ח'ת א'ע'ה'ת ה'ה'ת ש' כ"ה ה'ה'ת
ה'ה'ת ש' א'ה'ה'ת א'ה'ת ה'ה'ת ש' ה'ה'ת ש' ח'ה'ת ה'ה'
כ"ה א'ה'ה'ת א'ה'ה'ת א'ה'ה'ת ש'ה'ה'ת ש'ה'ה'ת ש'ה'ה'ת
ז'ה'ה'ת ב'ה'ת ש'ה'ה'ת י"ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת
ה'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת
כ'ה'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת
ע' י'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת
ז'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת
ז'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת

ה'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת ש'ה'ת

גרענער ברוקלין

ב"ה. יב' סיון תשי"ד
ברוקלין.

מרת רעכיל וב"ב שיחיו.

שלום וברכה!

לקראת יום חתונתך בשעה טובה

ומוצלחת.

הנני בזה להביע ברכתך ברכת מזל
טוב מזל טוב ושתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו
בית בישראל על יסודי התורה והמצוה כפי שהם
מוארים במאור שבתורה זוהי תורה החסידות.

בברכת מזל טוב מזל טוב וזאת

א"ה
זל
זל

והנני
זל
זל
זל
זל

ב"ה. יב' סיון תשי"ד

ברוקלין.

[מרת רעכיל וב"ב שיחיו] מחו' . . וש"ב זוגתו מרת. .

שלום וברכה!

לקראת יום חתונתך בתם מרת רעכיל תי' בשעה טובה ומוצלחת

הנני בזה להביע ברכתך ברכת מזל טוב מזל טוב ושתהי' בשעה טובה
ומוצלחת ויבנו בית בישראל על

יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

ולאורך ימים ושנים טובות ירוו מהם ומכל יו"ח – שיחיו – רוב נחת
חסידותי

בברכת מזל טוב מזל טוב מחו' וש"ב

גראנער ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

הרה"ח אי"א נ"נ עוסק בצ"צ צ"ח
מזה' מרדכי אברהם ישעי' ש. צ. צ.

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, חבאה עלינו ועל
כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי, לו ולכל אשר לו, ברכה כחיבה
וחתימה טובה לשנה טובה ומחוקה בגשמים
וברוחניות.

בברכה מא' צ. צ. צ.

הרה"ח אי"א נ"נ עוסק בצ"צ צ"ח

בברכה מא' חתי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

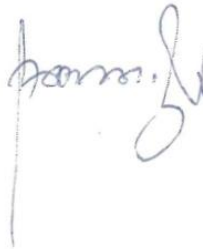
ב"ה, כ"ף סיון ה'תשל"ה
ברוקלין, נ.י.

משפחת גראנער שליט"א

נצטערתי להשמיעה מפטירת הרבנית הצדקנית
מצאצאי כ"ק אדמו"ר האמצעי-מרת מנוחה רחל ע"ה,

והמקום ינחם אתכם בחור שר אבלי ציון
וירושלים.

ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ימצאם תמיד
כל הימים.

בברכה

יומן המשב"ק ר' מאיר הארליג ע"ה

יומניו של הרב הארליג מתייחדים, בין השאר, בכך שהם מתארים כמעט כל יום במשך שנות הנשיאות(!).

יומניו זכו ליחס נדיר מכ"ק אדמו"ר, בהזדמנויות שונות. ומהם: באחת השנים, כשחלו הימים י"ג- י"ד - ט"ו אייר בימי חול, כ"ק אדמו"ר רצה לדעת מה הייתה הנהגתו הק' בנסיעה לאוהל בפעם הקודמת שהייתה קביעות זו, והורה להמזכיר הריל"ג ע"ה: "צו פרעגן ביי הארליג, ווייל מסתמא האָט ער עס ביי אים פאַרשריבן".

כהנ"ל הוקלד ונערך ע"י הרה"ת חיים ישראל שי' הכהן שפערלין והרה"ת שמואל שי' באטלער גיסו של הכלה; אותם הפקיד הרה"ת מאיר הארליג ע"ה - ויבלח"ט בנו השליח הרה"ת יהושע שי' - על אוסף היומנים שלו, ולימד אותם בדיוק איך רשם לעצמו את פרטי היומן, והדריכם איזה פרטים ראויים להדפיס ולפרסם ברבים.

שבט תשכ"ג

יום חמישי ו' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה ומעריב כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00.

יום שישי ז' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:30. מנחה וקבלת שבת היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לבית אמו שתליט"א בשעה 9:30. ומשם הלך כ"ק אד"ש לביתו.

שבת פרשת בא ח' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. כל תפילות היום היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:30.

יום ראשון ט' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:30. מנחה היה כרגיל. מעריב התפלל כ"ק אד"ש לפני העמוד כרגיל בכל שנה. אחר כך יצא לקידוש לבנה. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:20.

יום שני י"ד שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:25 ונכנס לתפילת שחרית בשעה 9:35 וסיים בשעה 10:45. כ"ק אד"ש הלך למקוה בשעה 11:10. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה 12:35 וחזר ל770 בשעה 5:12. תפילת מנחה התקיים משעה 5:15 עד 5:35. באמירת תחנון צויה לנגן אבינו מלכינו. מעריב היה כרגיל בשעה 6:45. בשעה 8:45 נכנס כ"ק אד"ש

שבת פרשת וארא א' שבט ר"ח ה'תשכ"ג

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:50. התפילות היו כרגיל. בשעה 1:30 נכנס להתוועדות. דיבר ענינים: ר"ח וקריה"ת, אדמו"ר הזקן, ואח"כ היה מנחה. מעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:45 ובדרכו הכניס חמש דאלאר לקרן שניאור.

יום ראשון ב' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:00. עבד על המאמר משבת. מנחה ומעריב היו כרגיל. ליל יחידות משעה 8:20 עד 3:30. ואח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו.

יום שני ג' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:00 ונכנס לקריה"ת. מנחה ומעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:40.

יום שלישי ד' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:45. מנחה ומעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

יום רביעי ה' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:30. כ"ק אד"ש לא יצא לתפילת מנחה. מעריב היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00.

לימוד חסידות, סיים בשעה 3:30 ואח"כ היה מנחה. מעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:30.

יום ראשון ט"ז שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:45. מנחה ומעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00.

יום שני י"ז שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה ומעריב היו כרגיל. היום היה שז"ר מאה"ק אצל כ"ק אד"ש משעה 10:00 עד 3:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 4:00.

יום שלישי ח"י שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:25. הסדר היום לא היה כרגיל. כ"ק אד"ש נכנס לתפילת מנחה בבית המדרש החדש עם הילדים של גן ישראל אח"כ ציוה לנגן ניגון. מעריב היה כרגיל. ליל יחידות משעה 8:10 עד 12:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:30.

יום רביעי י"ט שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:45. מנחה היה בשעה 3:30. מעריב היה כרגיל. בשעה 10:00 עד 11:00 היו מאה"ק אצל כ"ק אד"ש. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:00.

יום חמישי כ' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. כ"ק אד"ש לא נכנס לתפילת מנחה. מעריב היה כרגיל. ליל יחידות משעה

להתועדות. דיבר ענינים: יום ההילולא של צדיק, נשיא נשאר אחרי הסתלקות, מאמר, נשי חב"ד, כ"ק אדמו"ר הזקן, צדקה של קרן תורה, איש כל הישר בעיניו יעשה, ציוה לנגן כמה ניגונים. ההתועדות זו תפעל על כל השנה, תקנות של בעל ההילולא, סיים בשעה 2:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:30.

יום שלישי י"א שבט.

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:10. מנחה ומעריב היו כרגיל. הערב צריכים להיכנס 52 אנשים ליחידות. התחיל בשעה 8:20 וסיים בשעה 5:45. ואח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו.

יום רביעי י"ב שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:15. מנחה ומעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

יום חמישי י"ג שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה ומעריב היו כרגיל. הרבא"ג היה בחדרו הק' משעה 10:00 עד 2:00.

יום שישי י"ד שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. מנחה וקבלת שבת היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:30.

שבת פרשת בשלח ט"ו שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00. התפילות היו כרגיל. כ"ק אד"ש נכנס להתועדות בשעה 1:30. דיבר ענינים: קריעת ים סוף, מאמר, כ"ד טבת י' שבט, שליחות

8:20 עד 2:00 ואחר כך הלך כ"ק אד"ש לביתו.

יום שישי כ"א שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:15. מנחה וקבלת שבת היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:45.

שבת פרשת יתרו כ"ב שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 7:45. כל תפילות היום היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:00.

יום ראשון כ"ג שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:20. מנחה היה בשעה 3:30. מעריב היה כרגיל. ליל יחידות משעה 8:10 עד 2:45 ואח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו.

יום שני כ"ד שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה ומעריב היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 12:00. וגם שמע הטייפ החדש של ניגוני חב"ד.

יום שלישי כ"ה שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 2:10. כ"ק אד"ש לא נכנס לתפילת מנחה. תפילת ערבית היה כרגיל. ליל יחידות משעה 8:15 עד 12:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:00.

יום רביעי כ"ו שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:15. מנחה היה כרגיל. בשעה 4:00 נכנס הרבא"ג לחדרו הק' עד 5:30. מעריב היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך

לביתו בשעה 11:30.

יום חמישי כ"ז שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:50 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אח"כ היה הרש"ל אצל כ"ק אד"ש. אח"כ הלך כ"ק אד"ש למקוה. מנחה ומעריב היו כרגיל. ליל יחידות משעה 8:10 עד 12:30 ואח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו.

יום שישי כ"ח שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:20. אח"כ הלך כ"ק אד"ש למקוה. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה 1:25 וחזר ל770 בשעה 5:19. מנחה וקבלת שבת היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך בית אמו בשעה 9:20 ומשם הלך לביתו.

שבת פרשת משפטים כ"ט שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 7:30. תהלים והתפילות היו כרגיל. כ"ק אד"ש נכנס להתוועדות בשעה 1:30 דיבר עניינים: מחצית השקל, אלה המשפטים, מאמר, למוד התורה, פורים, פ' תרומה, סיים בשעה 4:00. אח"כ היה מנחה. מעריב היה כרגיל. אחרי מעריב היה אחד אצל כ"ק אד"ש. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 8:10.

יום ראשון ל' שבט אדר"ח אדר

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:05 ונכנס לקריה"ת כרגיל. כ"ק אד"ש נכנס לתפילת מנחה בשעה 3:25. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:05 וחזר ל770 בשעה 6:40. מעריב היה כרגיל. ליל יחידות משעה 8:10 עד 3:15 ואח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו.

י"ז שבט תשכ"ג

שבט תשכ"ד

יום ראשון ה' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:20. מנחה
היה בשעה 3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 5:10 וחזר ל770 בשעה 6:25. מעריב
היה בשעה 6:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 10:45.

יום שני ו' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770
בשעה 10:00 ונכנס
לקריה"ת כרגיל. מנחה
היה בשעה 3:17. ר' ניסן
מינדעל היה בחדרו הק'
משעה 4:30 עד 5:10.
כ"ק אד"ש הלך לביתו
וחזר ל770 בשעה 6:40.
מעריב היה בשעה 6:45.
כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 11:30.

יום שלישי ז' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770
בשעה 11:20. מנחה היה בשעה 3:15. כ"ק
אד"ש הלך לביתו בשעה 5:15 וחזר ל770
בשעה 6:40. מעריב היה בשעה 6:45. כ"ק
אד"ש הלך לביתו בשעה 10:45.

יום רביעי ח' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 12:45. מנחה
היה בשעה 3:22. כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 5:15 וחזר ל770 בשעה 6:40. מעריב
היה בשעה 6:45. בשעה 9:00 נכנסו כמה

יום רביעי א' שבט ו"ח ה'תשכ"ד

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס
לקריה"ת כרגיל. מנחה התקיימה בשעה
3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:10
וחזר ל770 בשעה 6:35. מעריב היה בשעה
6:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 10:30.

יום חמישי ב' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770
בשעה 10:00 ונכנס
לקריה"ת כרגיל. מנחה
היה בשעה 3:20. כ"ק
אד"ש הלך לביתו
בשעה 5:10 וחזר ל770
בשעה 6:30. מעריב
היה בשעה 6:45. ליל
יחידות משעה 8:20 עד
2:00. כ"ק אד"ש הלך
לביתו בשעה 2:30.

יום שישי ג' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770
בשעה 11:45. מנחה היה בשעה 4:40.
קבלת שבת היה בשעה 5:45. כ"ק אד"ש
הלך לביתו בשעה 9:10.

שבת פרשת בא ד' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:15.
התפילות היו כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 3:00 וחזר ל770 בשעה 4:05. מנחה
היה בשעה 4:15. מעריב היה בשעה 5:40.
כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:00.

והאמונה וגם הוא אלוקינו. כ"ק אד"ש נכנס בשעה 1:30. דיבר עניינים: מאמר חלק א', בשביל אנ"ש שברוסיא, באתי לגני היה משעה 1:40 עד 2:45 ספר השיחות החדש הודות לר' אברהם פאריז, ענייני מותרות וסיים בשעה 3:50 ואח"כ היה מנחה. מעריב היה כרגיל. אחרי מעריב יצא לאמירת קידוש לבנה ואמר לי שלום עליכם. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 6:30 וחזר ל700 בשעה 7:45.

כ"ק אד"ש נכנס להתוועדות בשעה 8:30. היו ג' שיחות קודם המאמר, מוצש"ק, יו"ד שבט, אדמו"ר הזקן, מאמר באתי לגני משעה 9:55 עד 10:45. למוד התורה, קרן תורה, הסיפור אודות הוספת חדר אחד עבור דירת בעל ההילולא, מילתא דבדיחותא לפני מאמר, נשי חב"ד, כפ"ח, דובר ע"ד הנסיעה לאהל ביו"ד שבט והזכיר אודות הרחיק ורשא"פ סיים בשעה 2:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:30.

יום ראשון י"ב שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל700 בשעה 12:45. מנחה היה בשעה 3:15. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:20 וחזר ל700 בשעה 6:30. מעריב היה בשעה 6:45. ליל יחידות משעה 8:20 עד 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 4:00.

יום שני י"ג שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל700 בשעה 10:20 ונכנס לקריה"ת כרגיל. בשעה ר' זלמן יפה נכנס

מאנ"ש לכ"ק אד"ש. בשעה 9:20 נכנס ר' מענדל פוטערפאס והיה בחדרו הק' עד 10:20. אח"כ היה הרבא"ג בחדרו הק' עד 1:45 ואח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו.

יום חמישי ט' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל700 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. אח"כ הלך כ"ק אד"ש למקוה. מנחה היה בשעה 3:15. בשעה 4:40 נכנס ר' ניסן מינדעל לחדרו הק' עד 5:15. אח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל700 בשעה 6:30. ציוה להרב חדקוב לומר לכ"א שיענו אמן. כ"ק אד"ש התפלל לפני התיבה בשעה 7:00 וסיים בשעה 7:15. ציוה להרבא"ג ולר' יואל כהן להיכנס לחדרו הק'. וציוה לעשות אינצלוקפדי' [ספר הערכים]. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:50.

יום שישי יו"ד שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל700 בשעה 9:00 ונכנס לתפילת שחרית בשעה 9:30. סיים בשעה 10:30. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה 12:00 וחזר ל700 בשעה 4:45. לתפילת מנחה נכנס בשעה 4:50. בשעה 5:55 נכנס להתפלל קבלת שבת אבל לא מעריב. אח"כ ציוה לנגן ניגון ואמר מאמר באתי לגני משעה 6:20 עד 7:15. אח"כ ציוה לנגן אימתי קאתי מר. אח"כ גמר כ"ק אד"ש מעריב. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:15.

שבת פרשת בשלח י"א שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל700 בשעה 9:30. התפילות היו כרגיל וציוה לנגן האדרת

יום שישי י"ז שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 1:30. מנחה היה בשעה 4:55. קבלת שבת היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:12.

שבת פרשת יתרו י"ח שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 9:50. התפילות היו כרגיל. לרגל נסיעת האורחים ר' מענדל פוטערפאס ר' רפאל נחמן כהן ור' זלמן יפה. נכנס כ"ק אד"ש להתוועדות בשעה 1:30. ב' שיחות, יתרו ומתן תורה, אנ"ש מרוסיה, מאמר ושיחה אחד. סיים בשעה 3:30 ואח"כ היה מנחה. מעריב היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 7:00. כ"ק אד"ש אמר לילדים שלא לשחק עם האש.

יום ראשון י"ט שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 2:00. מנחה היה בשעה 3:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:10 וחזר ל770 בשעה 6:40. מעריב היה בשעה 6:45. ליל יחידות משעה 8:20 עד 11:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:00.

יום שני כ' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה היה בשעה 3:15. ר' ניסן מינדעל היה בחדרו הק'. משעה 4:30 עד 5:30 ואחרי זה הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:42. מעריב היה כרגיל בשעה 6:45. אח"כ היה הרמ"ל ראדשטיין בחדרו הק' משעה 7:30 עד 8:00. אח"כ שאל בנוגע מכתב מסויים ואמר הרמ"ל שיברר אצל הרב חדקוב. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:55.

לחדרו הק' והיה שם עד 4:55 ואחרי זה נכנס כ"ק אד"ש לתפילת מנחה. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:40. אחרי זה התקיימה תפילת ערבית. אחר כך היו בחדרו הק' ר' ניסן מינדעל ואחריו הרמ"ל ראדשטיין. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

יום שלישי י"ד שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 11:20. מנחה היה בשעה 3:20. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 5:15 וחזר ל770 בשעה 6:35. מעריב היה בשעה 6:45. הרמ"ל ראדשטיין היה בחדרו הק' משעה 7:30 עד 8:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:35. וגם הגיחה השיחה עבור בית רבקה.

יום רביעי ט"ו שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:35. אח"כ עסק בהגהת השיחה עבור בית רבקה. כ"ק אד"ש הלך למקוה בשעה 11:35 וחזר ל770 בשעה 12:00. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה 1:50 וחזר ל770 בשעה 5:10. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל770 בשעה 6:35. מעריב היה כרגיל בשעה 6:45. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:20.

יום חמישי ט"ז שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:05 ונכנס לקריה"ת כרגיל. מנחה היה בשעה 3:30. אח"כ היה ר' ניסן מינדעל בחדרו הק' משעה 4:40 עד 5:03. אח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה 6:45 ואח"כ היה תפילת ערבית. אח"כ נכנס ר' ניסן מינדעל עוה"פ לחדרו הק'. אח"כ היה הרמ"ל ראדשטיין בחדרו הק'. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:45.

יום שלישי כ"א שבט

כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 1:35. מנחה
היה בשעה 3:22. כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 5:10 וחזר 7701 בשעה 6:40. מעריב
היה כרגיל בשעה 6:45. הרמ"ל ראדשטיין
היה בחדרו הק' משעה 7:30 עד 8:00. ליל
יחידות משעה 8:20 עד 1:20. כ"ק אד"ש
הלך לביתו בשעה 2:15.

יום רביעי כ"ב שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל7701 בשעה 11:45. מנחה
היה בשעה 3:25. כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 5:30 וחזר 7701 בשעה 6:40.
מערחב היה בשעה 6:45. הרמ"ל ראדשטיין
היה בחדרו הק' משעה 7:30 עד 8:00. כ"ק
אד"ש הלך לביתו בשעה 11:40.

יום חמישי כ"ג שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל7701 בשעה 10:00 ונכנס
לקריה"ת כרגיל. מנחה היה בשעה 3:15. ר'
ניסן מינדעל היה בחדרו הק' משעה 4:35
עד 5:10. כ"ק אד"ש הלך לביתו וחזר ל7701
בשעה 6:40. מעריב התקיימה בשעה 6:45.
הרמ"ל ראדשטיין היה בחדרו הק' משעה
7:30 עד 8:00. ליל יחידות משעה 8:20 עד
1:10 וכ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 2:00.

יום שישי כ"ד שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל7701 בשעה 1:40. הרמ"ל
ראדשטיין היה בחדרו הק' משעה 3:00 עד
3:30. מנחה היה בשעה 5:05. קבלת שבת
היה כרגיל. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה
9:15.

שבת פרשת משפטים כ"ה שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל7701 בשעה 7:45. אמירת

תהלים והתפילות היו כרגיל. ציוה לנגן
האדרת והאמונה וגם הוא אלוקינו. כ"ק
אד"ש נכנס להתוועדות בשעה 1:30. ב'
שיחות בענינים של משפטים, מאמר, ב'
שיחות בענין תרומה, מחצית השקל סיים
ההתוועדות בשעה 4:05 ואח"כ התקיימה
תפילת מנחה. מעריב היה כרגיל. הרבא"ג
היה אצל כ"ק אד"ש משעה 6:20 עד 7:20.
כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 9:00.

יום ראשון כ"ו שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל7701 בשעה 2:05. מנחה
היה בשעה 3:25. אח"כ עבד על מכתב עבור
כפ"ח אבל בשעה 6:00 אמר שלא צריך זה
עכשיו וגם שהרבא"ג לא צריך ליסוע
לאה"ק. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 6:05
וחזר ל7701 בשעה 6:40. מעריב התקיימה
בשעה 6:45. הרמ"ל ראדשטיין היה בחדרו
הק' משעה 7:30 עד 8:00. ליל יחידות
משעה 8:20 עד 4:00. כ"ק אד"ש הלך
לביתו בשעה 4:30.

יום שני כ"ז שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל7701 בשעה 10:30 ונכנס
לקריה"ת. מנחה היה כרגיל בשעה 3:15. ר'
ניסן מינדעל היה בחדרו הק' משעה 4:45
עד 5:30. ואח"כ הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר
ל7701 בשעה 6:40. מעריב כרגיל בשעה
6:45. הרמ"ל ראדשטיין היה בחדרו הק'
משעה 7:30 עד 8:00. כ"ק אד"ש הלך
לביתו בשעה 12:15.

יום שלישי כ"ח שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל7701 בשעה 12:45. כ"ק
אד"ש לא נכנס לתפילת מנחה. כ"ק אד"ש
הלך לביתו בשעה 5:30 וחזר ל7701 בשעה
6:40. מעריב היה כרגיל בשעה 6:45. הרמ"ל

ראדשטיין היה בחדרו הק' משעה 9:30 עד
10:00. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 11:50.

יום חמישי ל' שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:00 ונכנס
לקריה"ת כרגיל. מנחה היה בשעה 3:20. ר'
ניסן מינדעל היה בחדרו הק' עד 5:30 ואחרי
זה הלך כ"ק אד"ש לביתו וחזר ל770 בשעה
6:45 ונכנס לתפילת ערבית בשעה 6:50.
הרמ"ל ראדשטיין היה בחדרו הק' משעה
7:00 עד 8:00. ליל יחידות משעה 8:20 עד
2:30. כ"ק אד"ש הלך לביתו בשעה 3:00.

ראדשטיין היה בחדרו הק' משעה 7:35 עד
8:05. ליל יחידות משעה 8:20 עד 1:00. כ"ק
אד"ש הלך לביתו בשעה 1:20.

יום רביעי כ"ט שבט

כ"ק אד"ש הגיע ל770 בשעה 10:40. כ"ק
אד"ש הלך למקוה בשעה 11:15 וחזר ל770
בשעה 11:50. כ"ק אד"ש הלך לאהל בשעה
1:00 וחזר ל770 בשעה 5:30. אח"כ היה
מנחה. בשעה 6:00 נכנס כ"ק אד"ש
לתפילת ערבית. כ"ק אד"ש הלך לביתו
בשעה 6:30 וחזר ל770 בשעה 7:40. הרמ"ל

מכתבים שכתב סב החתן הרב יוסף ראדאל לידידו הרב משה פנחס הכהן כ"ץ

הרב יוסף הכהן ראדאל עם תלמידי ישיבת תו"ת בנוכחות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ
כ"ה שבט תרצ"ו בווארשא

[illegible][illegible]

אשר נאמר לו
אשר נאמר לו
אשר נאמר לו
אשר נאמר לו

[illegible][illegible]

ב"ה ח' מנ"א "תומכי תמימים" אטוואצק צ"ט וצ"ו

בין המצרים יזרח אור לישרים הלא הוא כבוד ידידי הת' ? הנעלה
הגדול וכו' (אמעט כי כל יתר...) הרב משה פנחס שי' ויופיע

שלום וברכה.

מן התימה שלא כתבת לנו שום מכתב מהתשמע אצלך בכלל ובפרט, האם יש
לך איזה התענינות פרטיות ווי די האסט זיך איינגעארדינט, ובכלל הציור מאנ"ש
דשם, ומה השקפתם בחיים, דיין צוקנופט ווטס איז. הנני שואל ? בכולה ? פעם
לגיסך ידידנו הת' מרדכי שי' [מענטליק]. מה אתה כותב והשיב לי שהם פרטיים
פריוואטע ? בריוו.

אצלנו אין חדשות, הנני היום בסוג פליטים ואומללים, מסתמא ידוע לך כי
ההרים ימושו, ומצרת פענסיאנאט [מלון] געלבפיש¹ לא נעשה מאומה, כי העשויו'
לא נתנה רשיון וסגרה בחותם המלוכה הרוב חדרים של הפענסיאנאט. וסדר
הישיבה היתחל ביום י"ז סיון, הקיבוץ לומד על סלאוואצקיעגא², והכיתות
בביהכנס"ת יאבלאנער. וכעת נעתקה הכת ב' לכאן אל דירת הישיבה בחדר של
יצחק קארמאן³, וכת א' לומדים בביהכנס"ת של ווינבערג. וחדרי השינה - זה ישן
בדירת געלבפיש, וזה בהקיבוץ, וזה אצל דירת לאסקאווע ע"ג ? . התל' סובלים
ביותר וכן הקאמוטעט של 2... חושבים אודות ענין לימוד אצל פענסיאנאט
ערלורסטע ואפשר. השי"ת יעזור שיהי' " בית גם ליראי ה"."

ידידנו מרדכי טייבלום⁴ בא בברית אירוסין מעיר ווארשא ונדן שלו הוא בערך
נערך לשלשה אלפים זהובים ודירה, ואצלו אין הענין של ? אפוט לא נעשה מאומה

(1) כשגדלה הישיבה, הוזקקו להשיג מקומות נוספים ללינת התלמידים. חלק מהתלמידים ישן
בפענסיאנאט (מלון) של געלבפיש, שהי' קצת מרוחק מבית המדרש, וסמוך יותר לבית רבינו באטוואצק.

(2) רחוב באטוואצק.

(3) כנראה שזהו יצחק קורמאן שמוזכר בתולדות חב"ד בפולין ליטא ולטביא, מלאמאז. נולד בתרע"ח
למד בתו"ת ווארשא בשנים תרצ"ה - ח. כשהתחילה המלחמה הי' בלאמאז, ורשום בין התלמידים למשלוח
עזרה.

(4) חיים מרדכי טייבלום מקאלושין. נולד בשנת תרע"ח. למד בתו"ת ווארשא אטוואצק בשנים תרצ"ב
- צט. בתרצ"ט הי' יו"ד ועד "קופת בחורים". כשהתחילה המלחמה הי' בקאלושין, ורשום בין התלמידים
למשלוח עזרה.

והסיבות ידועים לך.

וענין אחר כעת לא הזמן והנני בזה המארז"ל קשה... כקריעת ים סוף ומה' מצעדי גבר כוונתי.⁵

כ"ק אד"ש אמר חסידות מדי שבת בשבת עד סוף תמוז. אחיך יהושע שי' לומד ב"ה בהתמדה, ויש לו שיתוף טוב לישון אצל גיסך ידידינו הת' מרדכי שי'. והת' זלמן גורארי' נסע לריגא ומשם יסע לאמריקא⁶. ועל מקומו⁷ הוא הת' יהושע העשל רייזמאן שי', ועל מקום העשל⁸, הת' יצחק הענדל. ועורך קובץ התמים⁹ נתמנה יהודה באש שי'¹⁰. ובזמן הכי קרוב יצא לאור התמים חוברת שמונית¹¹.

והנני שולח לך תמונה שלי עם עוד איזה תלמידים ביחד בשעה שהיינו יושבים על פתח כניסה בהאטעראסע¹² בפענסיאנעט געלבפיש אחת בערך ואחת בעד דודתי שתחי'.

ובאתי בזה לבקשך בקשה אחת ואחת: הנני שולח לך אדריסה מן דודתי ההדרות בעיר שלך נעווארק ואפשר על רחוב אחד. עכ"פ באיזה אופן שיהי', אבקשך שתהי' שם ותדבר אודתי. ובעת שתהי' שם ותראה המצב והמקום? אהו דודות יראה מה שיש לדבר. אויפען ארט וועסט זיך? ארריענטירן אויף וואס צו

(5) אפשר הכוונה לזה שלאחר הנישואין כל אחד הולך למקום מגורי אשתו, כמו רמ"פ וכו'.

(6) מפני שהתחתן עם בת של האדמו"ר מקופישניץ שגר באמריקה.

(7) הוא הי' מנהל המכונה בווארשא.

(8) הוא הי' ר"מ בהמכונה שם.

(9) מפני שרשז"ג הי' ג"כ העורך של קובץ התמים.

(10) כנראה יהודה יוחנן ב"ר יעקב באש מווארשא. נולד בשנת תרד"ע. למד בתו"ת בווארשא בשנים תר"צ - צ"ה. כשהתחילה המלחמה הי' בווארשא, ורשום בין התלמידים למשלוח עזרה.

(11) מסתמא הכוונה לחוברת התשיעית שלא הוציאו לאור לפועל. שכשהודפסו שמונה חוברות 'התמים' בשני כרכים. בהקדמה למהדורה החדשה כתב הרב שמואל זלמנוב העורך: "לדאבוננו הרב לא הספקנו להוציא רק שמונה חוברות של התמים, וכשהיינו עסוקים באוסף והכנת החומר לחוברת התשיעית (כשמיסבות טכניות נתאחר זמן הדפסתה) בשלהי שנת תרצ"ט, פרצה מלחמת העולם השנייה ולצערנו נתפזרה החבילה. החומר המוכן נאבד, האנשים שהשתתפו בעריכת התמים נתפזרו למקומות שונים ורובם נספו ל"ע בשואה, ובתוכם הני תרי צנתרי דדהבא הרה"ג והרה"ח מוהר"י פייגין, עורך המדור "שערי חסידות" ומוהר"י עבער, עורך המדור "שערי תורה".

(12) מסתמא הכוונה ל terrace בלע"ז.

לענקין דאס? געשפראך. ואם יש צורך תראה שר"י דשיינקובסהן יהי' אצלה קודם נסיעתו לפולין¹³. ואם לא בעדי, דאס הייסט עז מיר קענען זיי נישט העלפען מצד איזה סיבה שתהי'. תראה לדבר אודות אמי מורתי שתחי', כי אבי הכ"מ הלך לעולמו¹⁴, ושבק לחיים יתומים קטנים, ותבקש אותם שתשלחו לעתים תכופות תמוכות.

מסתמא פארשטייט דו וואס איך מיינ זיי זאלן מיר ארויסהעלפן, זיי זענען דארטען זייער אפערצווייגטע פאמיליע, כ-האב נאך א פעטיר שלמה ראדאל, און צו די מומע האט עטליכע זין און טעכטער. המצב בפולין אתה יודע, על? בשו' שידוכים¹⁵ מן חמש עשר מאות או שתי אלפים זהובים ועם? ופיקוטען וכדומה, ואם ישנו מעות איננו סחורה. וזה הוא בערך, לא קרוב הי' לי שידוך מן 6 אלפים? זל. אבל? מן נחות נחות דרגא.

ותכתוב לי אם הייתה שם, ומה דעתך (דיין מיינונג), האם ישנו ממשות ותקוה בעז"ה בזה. ותשלח לה השני פאטאגראפען, ותסביר מצדי שהנני בתור רב ראבינער, ויש לי די פלאם, והנני יושב על משרה בבית הספר לרבנים. ודי לחכומא ברמיזה. מסתמא תראה מה שיש לעשות ולדבר. עד כאן בקשה הא'.

ועכשיו אבקשך עוד בקשה אחת, היות שזה זמן ששלחתי לר"י דשיינקובסהן בעד אתו התמימים כתבים בסכום הגון, ועד עתה לא קבלנו מאומה. אבקשך שתכתוב לנו למי להתענין אודות כסף, ומי הי' המוכר והלקוחים. ואם ישנו באפשרותך ולכבודך שתדבר עמם אודות זה יהי' טוב יותר. וגם אבקשך שגם נתתי לך איזה מאמרים כמו שני? ליקסמפלכין עת"ר ועוד¹⁶. האם כבר הוצאת אותם, ואם ישנו באפשרותך לצאת אותם בעתיד.

יותר חדשות אין, ועל מקום של רד"ט¹⁷ דהיינו על משרת של קאצקער רבי,

(13) זמן מעט קודם המלחמה באה ביחד עם ו' תמימים מאמירקא לתו"ת באטוואטצק.

(14) אביו ר' שמואל טובי' בן ר' יחזקאל הכהן נפטר פתאום בגיל צעיר בכ"ה חשון תרצ"ט.

(15) הכותב נתחתן אז עם בת של האדמו"ר מאפטא וגם אחותו פרומעט הי' כלה וכולם נספו בשואה הי"ד.

(16) הוא הי' מעתיק ספרי מאמרים בווארשא ואטוואצק, וישנו העתקות שלו בספרי' הלאומית.

(17) הרב דוד טייבלום מריקא שהי' ר"מ בתו"ת ווארשא - אטוואצק בשנים תרפ"ו - צ"ט ואז לאחר פטירת האדמו"ר מקאצק ולא הי' לו יורשים, הוא הי' הוכתר להיות האדמו"ר מקאצק ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר הריי"צ.

הוא? הרמ'גלאזון ונוהג א"ע כדרכו בקודש.

ואבקשך מאד שתראה ליתן לו תשובה בזמן הכי אפשרי בעדך.

והנני פורס שלומך ומברך אותך שתצליח ותעלה מעלה מעלה בדרכך החדש בחיים. ממני ידיך לנצח הדשו"ט [הדורש שלומו וטובו] ?מלונ"ם

יוסף ראדאל

וכעת הנני בקאנרעלגשע, והת' משה חיים בערלאנט¹⁸ פורס בברכת חמה שלומך. וגם מתמוה עליך מפני מה שלא כתבת עד הלום מאומה, והוא היפך טבעך ממש, ומברך בכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר¹⁹ ידיך הת' משה בערלאנט

²⁰אני פורס בשלומך, מה נשמע אצלך? אצלנו אין חדשות, יותר אין ביכולותי ליכתב כי שרוי אנו בתענית בתוך כלל ישראל, ונזכה לראותך בבהמק"ד במהרה. ידיך לייב פינקעלשטיין

²¹בעת שכתבתי הי' אצלי ר' לייבל פינקעלשטיין וכתב שורות הנ"ל בתור פריסת שלום

(18) כנראה שזהו משה בריליאנט ב"ר פרץ מחעלם, שנולד בתרע"ה ולמד בתנ"ת ווארשא בשנים תר"צ-צ"א, מובא במכתבו לרמ"פ בתרצ"ז נדפס בתשורה לעווינטאל תשפ"ג.

(19) חתימה זו נכתב ע"י משה ברעלאנט.

(20) שורות אלו נכתב ע"י לייבל פינקעלשטיין. לע"ע לא מצאתי אודותו דבר.

(21) שורה זה הכתב ע"י יוסף הכהן ראדאל אחר השורות שכתב לייבל פינקעלשטיין.

ב"ה, ועש"ק ויקרא, ה' אדר ב' ת"ש לפ"ק, ווילנא

כבוד ידידינו הכי נכבד ונעלה וו"ח אי"א
חניך התמימים משכיל על כל דבר קדוש וכו'
מוה"ר הר' משה פנחס כ"ץ שי"ל
נעווארק

שלום וברכה!

ידידי יקירי! מקטע מכתבך שכתבת לידידינו מוה"ר יוסף שי' וויינבערג נראה כי
הנך מתעניין בכלל עם גורלינו ומצב התל' שי' כל אחד ואחד בפרט באמת²². הנה
ראוי להכיר לך טובה כי הנך ממלא חובתך ופקודתך אשר לבטח לזה נשלחת לשם
והנך זוכר את ביתך אשר שם נתחנכת והיית לאיש.

ידידי יקירי. דרשת במכתבך מצב הכללי בהישיבה איך הוא. בודאי ברצוני ומן
הראוי ה' לכתוב לך איזה ציור טוב מהסתדרות הישיבה בגו"ר, אך לדאבון לבנו
וכ"ש אתה מכבר כי לא ה' זה עוד בהישיבה לעבוד בעבודה מנוחה בקאסע ראוי
תמיד ה' גורלינו לעורר ולבקש ולא לבקש רק לצעוק בקול מר הסכנה רוחפת הבו
עזרה... ידידי יקירי לא באתי אני לתאר לך לגזם לך ולעשות כמותם מכ"ש אתה
אותי כי לא נתיילדתי קאנצעלאריסט²³ ועודני אני מאולץ עבודה כזו. אך האמת
מוכרח להגיד ידיד יקר אתה לנו ואנו חשבים אותך עוד אף עתה כי הנך כמו חבר
ישיבתינו הק' אם כי הנה נתרחקת בשטח. בטח קראת המכתב פרידה של אדמו"ר
שליט"א באמרו להגבאים דריגא וז"ל הים התיכון איננו מפחיד אדרבה מצרף.

והנך עוד נחשב לתל' ישה"ק חבר לדעה לא אעלים ממך לא אכחד האמת אגיד
אם לטוב או ח"ו וכו'. עתה אציג לך ציור כללי מן סדר הסתדרות של הישיבה מן
הוסדה עד עתה. מני היום אשר נודע הדבר בעתונים אשר ווילנא יה' תחת ממשלת
ליטא מיד הותחלו כל בני תורה להנצל שמה כל הישיבות הגדולות שבליטא עם כל
רכושם והינם ראשי הישיבות ומשגיחים באו לבתי המדרשות דפה ות"ל כי אחר
זמן

(22) אדמו"ר הריי"צ צוה להרמ"פ כ"ץ (אג"ק ח"ה מכתב א'שי) להיות בקשר עם חבריו התמימים דתו"ת
אטוואצק שהיו בוויילנא, ויש הרבה מכתבים בינו לבין כמה מהתלמידים שהיו בוויילנא.

(23) Chancellor בלע"ז.

אחר שהותחלו עבודת הדזאינט בכאן כל הישיבות נסתדרו עם ??? של רוב תל' ומעט מעט נסתדרו. לא כן הישיבות שהי' תחת הממשלה של הגערמאן בהם נתפזרו כל התל' למקומו שגרו ואז הותחלה כאן להתייחד הצענטערין [=מרכזים] של תורה. בישיבתנו הק' בוילנא הי' כערך 5 בחורים סבלו רעב ודוחק כי לא נחשבו בין הישיבות הגדולות לא הי' להם מנהיגים ומנהלים שיוכלו לעבוד עבודה כראוי לטובת התייסדות של הישיבה מחדש. הר'... הי' אז עם הר'... והם השתדלו לטובת עצמם אז הי' כבר יכולת לשלוח שלוחים לאסוף תל' אפילו בארץ גרמני' וגם שלחו איזה שלוחים לאדמו"ר שליט"א אך מן בחורי ותל' הישיבה לא דברו כלל. והנה בעז"ה אשר אח"כ אשר שמה של ליטא נתפרסם בעולם וגם יחידי בני תורה הוחלו לנסוע שם הנה גם מתל' נתאספו כערך 40 בחורים כמעט כל התל' הקשישים שבאטוואצק והנה בעבודה ויגיעה גדולה הישיבה הוחלה להסתדר. התל' בעצמם הותחלו לעשות גדרים לשמור הסדרים כדי ליתן ציור להישיבה בין הישיבות. ת"ל אשר עתה כבר שמה של ישיבתנו הק' מתפרסמה בוילנא ותורת החסידות הושמעה בחוצות של מחוז המגדים. מנהל הגשמי של הישיבה הי' לכתחילה "מינקאו" ²⁴ הוא הי' מנהל הישיבה דוילנא ואח"ז כשהישיבה הותחלה לעשות פרי הותחל הרמ"ל להתעניין בהישיבה והוא קבל בידו את הנהלת הישיבה. הישיבה נסתדרה, יסוד עיקרי לקיום הגשמי של הישיבה היתה תמיכת הדזאינט תקציב חדשי עבור כל תל' ותל'. בודאי הי' גם הכנסות אחרות כמו מכס וכדומה אך פירות של הנהלת הרמ"ל ²⁵ ראינו עתה. היום נסעו מאתנו ²⁶ במשך הזמן בעד הבחורים לא נעשה כלום. כמובן הבחורים באו בלי מלבושים אפילו בלי כתונת ואולי הי' הוצאות אחרות אבל הפועל הוא כך הי' מצמצמין בהוצאה יותר מהיכולת. להבחורים לא נעשה כלום ועתה בנסעו נתייחד לנהג הלאה הישיבה ועד של בחורים תל' הישיבה ה"ה אלי' משה ליס יוסף ראדאל משה אלי' גערליצקי ואני צבי יוסף הבן חיל. והנה אנחנו

מצאנו הישיבה במצב איום במאוד בלי שום מקורים להכנסה כי אין לנו לא רשות לכתוב ואין אנו יודעים למי לכתוב. הכנסה מהדזאינט הותמעטה ביותר

(24) ר' יצחק בר' ברוך זעליג מינקאו. הוא הי' המנהל גשמי של הסניף דתנו"ת בוילנא שהי' קודם להמלחמה.

(25) ר' משה לייב ראדשטיין.

(26) הרמ"ל ראדשטיין הר"ש זאלמאנאו והר"ד אושפאל עזב את ווילנא כמה שבועות לפני זה.

והעיקר אשר משמיטים ביותר ואין מה לסמוך עליהם. יכולים לחכות על מאה לוט מהם שבועות שלמות ונוסף עכ"ז משא כבידה של 1500 אלף וחמש מאות לוט חובות זאת ראינו הפירות של הנהלת הרמ"ל עתה בנסעו נשארנו ממש כמעט בלי סיבה לקיום. הבע"ח תובעים את ממונם חובותיהם עלו למעלה ראש על להבא אינם רוצים ליתן ובעד מעות מהדזאינט כבר כשלו הברכיים לרדוף אחריהם. גם ההוצאות של בני הישיבה הם מוכרחים ביותר כי כולם בלי מלבוש בלי כתונת בלי מנעלים ואין יכולים לעסוק מזה אם צריכים לסלק לאופה או לקרעמער לכ"א 3400 מאות לוט ועתה ימי הפסח ממשמשין ובאין ההוצאות גדולות במאוד ואין אנו נוכל להביא לפועל קיום הישיבה להבא ולנקות את הישיבה מן העבר. ועתה עוד אחד והוא העיקר לא רחוק מכאן מעבר וכו' יושבים כערך עשרה בחורים ובתוכם שלמה משה אייזנבערג²⁷ מאיר הענדל²⁸ גם אחיך²⁹ כבר נסע מביתו לכאן ועוד ואינם יכולים לבוא סובלים צער ודוחק גדול אשר אין לשער הגבול קשה במאוד ואנחנו באם ה' לנו מעות היינו יכולין לשלוח שליח מיוחד ערל להביאם וצריכין באוג' מאות לוט בעד כל אחד³⁰ ומה אנחנו נוכל להושיע להם בידים ריקנית ומה מאוד

(27) שלמה משה ב"ר שמואל אליעזר אייזנבערג הי"ד מקינסק עירה של רמ"פ כ"ץ. כשהתחילה המלחמה השתדל לברוח מפולין, לוילנא ולא הצליח. ובשנת תש"א סודרה לו ויזה לארה"ב בתור תלמיד הישיבה. מוזכר בהמכתב של ר"י הכהן ראדאל אל רמ"פ כ"ץ בסוף תש"ג.

(28) מאיר הענדל מראדום הי"ד. נולד בשנת תרע"ז. למד בתו"ת בווארשא אטוואצק בשנים תרצ"ד-ט. כשהתחילה המלחמה השתדל לברוח מפולין לוילנא, ולא הצליח. ובשנת תש"א סודרה לו ויזה לארה"ב בתור תלמיד הישיבה. אח"כ חזר לביתו בראדום, ושם יסד ישיבה בגיטו, שהתקיימה עד שהיהודים שבה הוצאו להורג, הי"ד.

(29) יהושע ברוך הכהן כץ הי"ד אח של המ"פ כ"ץ שלמד בתו"ת אטוואצק בשנת תרח"צ, כשהתחילה המלחמה השתדל לברוח מפולין, לוילנא ולא הצליח. ובשנת תש"א סודרה לו ויזה לארה"ב בתור תלמיד הישיבה. מוזכר בהמכתב של ר"י הכהן ראדאל אל רמ"פ כ"ץ בסוף תש"ג.

(30) כיון שבאותה שעה נסגר הגבול שבין פולין הרוסית לבין ליטא. וסיפר על כך התלמיד ה"ר אברהם יצחק גארפינקל (כפר חב"ד 334 ע' 33):

במכתבים שהיו מגיעים, היה הרבי מצווה עלינו להשתדל ולעשות את כל האפשר שיותר ויותר תלמידים יברחו מארצות הדמים. כן ביקש מאתנו להודיע, שכל אחד מבני ישראל אשר היכולת בידו לברוח משם – יחוס על נפשו וחיינו, ויברח.

כל אחד מאתנו כתב כן למשפחתו, לעשות את כל אשר בידם ולברוח. כך עלה בידינו לפעול, כי הרבה תלמידים מאטוואצק ברחו מפולין הגרמנית לפולין הרוסית, ומשם הגיעו עד גבול ליטא.

אולם, להכנס לוילנא עצמה היה כמעט בלתי אפשרי, כי הליטאים הכבידו מאוד את שמירתם על הגבול שבינם לבין רוסיה. הם הקימו גדר חשמלית במעבר הגבול, וכן הציבו שוטרים מלווים בכלבים על כל צעד.

גדולה הרחמנות עליהם ומצות פדיון השבויים אשר עולה על כולנה. זאת ראינו פרי הנהלתנו במשך של ו' שבועות ועתה מה נעשה על להבא כל הישיבות במשך הזמן עשו כפי יכולתם לאסוף תל' להלביש את בני הישיבה ואצלינו הכל כמקדם בלי שום התחדשות. ועתה ידידי יקירי המצב יודע אתה והנה בעצמך תדין האם יכולין באופן כזה לנהוג הלאה ישיבה אין אנו בכאן ממי ללוות אין מי שיכיר אותנו אין לנו לא את האדמו"ר שליט"א שגם הוא כעת הדוחק יכול להושיע בעת צרה עם איזה מאות ידידנו האם לא תתעניינו באמת

אם ישיבתנו הק' אין אנו רואין קיום על להבא להישיבה למי לפנות אין לנו עתה הי' לנו למול קיום וגורל הישיבה יקר לך בודאי והננו מוסרים אותו לך.

בטוחים אנו אשר בטח תעשה כל מה שביכותך לעורר את הר"י דזיקאבסאן ובכלל לציירו הנהגת הישיבה בעתה בלי מנהלים ומשגיחים כצאן בלא רועה ואם אתם לא תקבלו אותנו תחת צלכם מי יושיענו רק בד' נוכל לבטוח.

ברגשי כבוד

ועד ההנהלה

חברי הועד

י"ר אלי' משה ליס

יוסף ראדאל

סגן צבי יוסף קאטלארסקי בן חיל

משה אלי' גערליצקי

שמואל שטיין פ"ש משה פעדער פ"ש ושד"ר [שמואל דוד רייטשיק] פ"ש ומבקש הנני אותך בשם כל התל' שתראה למעה"ש [למען השם] לשלוח לנו

אולם למרות הקשיים העצומים, עלה בידינו להביא לוילנה ארבעה תלמידים, לאחר תשלום סכום גדול לגוי אחד אשר הסתכן להבריחם את הגבול. גוי זה נתפס אחר-כך על ידי הרוסים, אשר גזרו עליו משפט מוות. שאר התלמידים נשארו מעבר לגבול.

את הקשיים האלו בסגירת הגבול, מרמז רבינו, כשהגיע לנ"י. וכתב לכמה תומכים, ב"ז אדר שני (ח"ב אגרת ד'שסב):

דער צושטאנד פון מיינע ישיבות אין יוראפ איז זייער א שווערער, א טייל פון זיי זיינען יעצט אין ווילנא, א טייל זיינען נאך אין פולין, פון וואנען מען מוז זיי אריבער נעמען.

את הענין עם התיאור של ביאת כ"ק אד"ש לאמעריקא
ידידי משה פנחס יחי'

שלום וברכה!

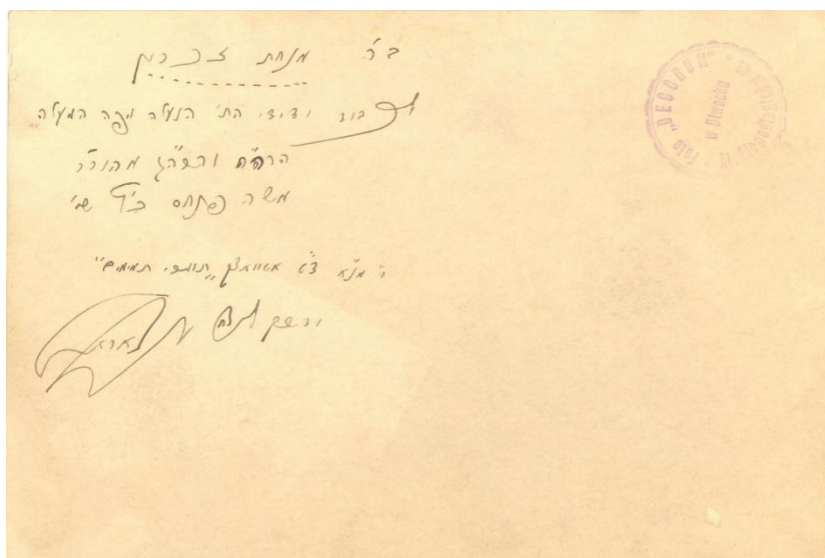
בטח קבלת מכתבי הקודם אשר שם תיארתי מצבי ההוה שאחר גלגולים
בקאנצטראציע לאגער ועוד באתי ב"ה לוויילנא והנני עתה בהישיבה בתור משגיח
אך זוג' תחי' היא בגולה בעיר ביאלע פאדלאסק³¹ כי נגרשו מעירינו במשך עשרה
רגעים מובן שהיא שם בעירום ובחוסר כל. ובקשתי שתעשה לי איזה טובה כי מכאן
א"א לשלוח לה מאומה. ובטח תשתדל לעשות לו טובה ולהזכיר אותי לפני אדמו"ר
שליט"א אפשר ישתדל עבורי פאפירין [=מסמכים] לארה"ב או לאה"ק כי באם הי'
לי רייזע מעגליכקייטין וואלט זי אויך גיקענט פון דארטין פארין.

בטח תעשה מה שיהי' ביכולתך עבורי.

ידיך דושו"ט אלי' משה ליס

פ"ש לגיסך ידידי הת' מרדכי מענטליק יחי'

31) זוגתו גאלדא, ובנותיו רחל מרים ובלומא, נשארו בביאלא. במשך השנה השתדל הרא"מ להביא את
אשתו ובניו לוויילנא, וכך עד תחלת תש"א. ולבסוף הם ניספו בשואה, הי"ד, והוא ניצל בגפו, והגיע עם
התלמידים לארה"ב.

ב"ה מנחת זכרון

לכבוד ידידי הת' ויפה המעלה הרה"ח והרה"ג מהור"ר משה פנחס כ"ץ שי'
י' מנ"א צ"ט אטוואצק "תומכי תמימים"

ידידך לנצח י. ראדאל

³² לאות ידידות לידידי לנצח הת' יוסף ראדאל.

32) צילום זה הוא פרסום ראשון ושתי צילומים אלו הם של התלמידים באטוואטצק בסוף תרצ"ט מעט קודם להמלחמה, ושלוש שתי צילומים של שניהם לרמ"פ כן, אחד לו ואחד לשלוש לאחות אמו מרת יערעל זילבערגלייד שגרה בנוארק מקום מגורת רמ"פ.

Mrs Rose
 James 146 Fabian Pl
 Newark N.J.
 Victor, Dubois & Co. Inc.

Mrs Rose Jannus³⁴³³

146 Fabian Pl. Newark N.J.

צום שטענדיקען אלדענקונג פאר מיין הויכישעצטע מומע (טאנטע) יעריל
זילבערגלייד לעבין שיק איך מיין בילד אראפגענומען אין אן גרופטונג פין מיינע
סעמוט חברים דער צוויטער פון לינקס זיצדיג.

מיט אכטונג

יוסף ראדאל

ווילנא - 02/?/1940

33) צילום ומכתב זה שלח על רמ"פ כ"ץ בוילנא ת"ש קודם לפסח, לשלוח מרת יערל זילבערגלייד
שהיתה אחות מרת רייזל ראדאל הי"ד אם הכותב. ראה מכתב ד' ממכתביו לרמ"פ כ"ץ בתשורה לעווינטאל
הלברשטם ניסן פ"ה.

34) בת יערל זילבערגלייד, והיא גרה אצל בתה לאחר פטירת בעלה ר' משה.

הרב יוסף הכהן ראדאל אצל הרבי

ביקורו האחרון לפני פטירתו

מרת פייגא ראדאל אצל הרבי

לזכות

החתן הרה"ת יעקב אייזיק חיים

והכלה חנה

שיחיו צייטאג

.

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

לנחת רוח כ"ק אדמו"ר

.

נדפס ע"י ולזכות הוריהם

הרב יוסף ומרת דבורה שיחיו צייטאג

הרב יצחק יעקב פסח הלוי ומרת מנוחה רחל שיחיו לעווענטאל

וזקניהם

מרת פנינה תי' ראטנער

הרב נפתלי חיים הלוי ומרת מרים שיחיו לעווענטאל

מרת שטערנא רבקה תי' ראדאל